ЛЕНИНЧИ АВЛОД БАЙРАМИ

50

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ БУТУНИТТИФОҚ ПИОНЕР ТАШКИЛОТИ 50 ЁШГА ТЎЛДИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ | № 97 (4556). | 19 май, 1972 йил, | ЖУМА | Баҳоси 2 тийин.

✦ ПИОНЕР сафига қабул қилинаётган ўқувчиларнинг ҳаяжонлари нақадар чексиз бўлади. Ўша куни уларнинг бўйинларига қирмизи пионер галстуги боғлаб қўйилади. Йиллар ўтади. Ёш авлод шу ҳаяжонли дақиқалардаги қасамёдига ҳамиша содиқ қолади. Ҳа, Ленин иши учун, Коммунистик партия иши учун садоқатли бўлиш совет пионерларининг шиорларидир.

В. Воронин ва А. Хрупов фотоси.

(«ПРАВДА» 1972 йил 18-май).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ БУТУНИТТИФОҚ ПИОНЕРЛАР ТАШКИЛОТИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Болаларни Ленин васиятлари руҳида тарбиялаш соҳасидаги катта ишлари учун ва ташкил этилганига 50 йил тўлганлиги муносабати билан **В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилоти Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси.
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1972 йил 18 май.

БАЙРАМ ГУЛХАНЛАРИ ШУЪЛАСИ

Тошкент узра пионерларнинг жарангдор қўшиқлари янграмоқда. Республика пойтахти В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг 50 йиллигини тантанали суратда кутиб олмоқда. Шаҳар ташқарисида бўлган слётни очиш маросимида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг раҳбарлари, пионер ҳаракатининг ветеранлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари Республикамизнинг турли областларидан келган делегатларни юбилей билан самимий қутладилар.

Ўзбекистон пионерлари 18 майда мамлакатнинг барча ёш ленинчилари билан бирга «Беш йилликка — пионерлик ҳиссамиз» деган шиор остида Бутуниттифоқ сборини ўтказдилар. (ЎзТАГ).

ШОНЛИ ЯРИМ АСР

«Буюк Ленин васият қилганидек, Коммунистик партия таълим берганидек, яшашга, ўқишга ва курашишга ваъда бераман». Пионер сафига кираётган ҳар бир ўғил-қиз ўз ўртоқлари, пионервожатийси ва меҳрибон ўқитувчилари олдида ана шундай деб, тантанали суратда қасамёд қилади. Ҳа, пионер сафига кираётган ўқувчиларнинг шу шодиёна дақиқалардаги қувончлари нақадар чексиз эканлигини билсангиз эди!

Ўз сафларида йигирма уч миллионли пионерни бирлаштирган Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг қирмизи байроғида юксак мукофот — Ленин ордени порлаб турибди. Улуғ доҳий номи билан аталмиш ана шу пионер ташкилотининг бугун шонли байрами! Ярим асрлик юбилей пионерларнигина эмас, балки барча совет кишиларининг шодиёна тўйига айланади.

Совет пионерларининг ярим асрлик юбилейи ёш авлодни коммунизм идеалларига садоқат руҳида тарбиялашни кучайтириш белгиси остида, ўғил-қизларнинг ёрқин байрами, пионер дружиналари ва отрядлари ишининг кўриги сифатида нишонланаётир. Бу сана ёш авлод тўғрисида қилинаётган буюк ғамхўрликнинг ёрқин ифодаси, коммунистлар, комсомоллар ва пионерлар бирлигининг революцион рамзи сифатида байрам қилинмоқда.

Совет пионерларининг босиб ўтган шонли йўли халқимизнинг революцион ва меҳнат анъаналари билан, беш йиллик зафарлари билан, Улуғ Ватан урушининг ғалабаси билан, коммунистик қурилиш ютуқлари билан боғланиб кетган. КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг 50 йиллиги тўғрисида» қабул қилган қарорида совет пионерларининг тарихий хизматларига муносиб баҳо берилди.

Ленин комсомолининг XVI съездида барча пионерларга қарата қилинган мурожаатда юбилейга тайёргарлик — аъло билимимиз, меҳнат совғамиз, садоқат ва муҳаббатимиз сенга, жонажон партия, сенга Совет Ватани, шиори остида ўтсин! дейилган эди. Шундай бўлди ҳам. Ёш ленинчилар «Доим тайёр!» маршининг етти маршрути бўйлаб шаҳдам одим ташладилар.

«Аълочиларга тенглашамиз!», «Сафимизда биронта ҳам ўзлаштирмовчи бўлмасин!» деган шиор остида бошланган пионер ҳаракатига областимиз ёш ленинчилари ҳам актив қўшилдилар. «Байроқдор» фахрий номга эга бўлган пионер отрядлари сони икки минг кишига етиб қолди.

«Пионер қурилиши» маршрутига ҳам кўпгина ўқувчи қўшилди. Чирчиқ шаҳар пионер ташкилотининг бу соҳадаги ютуқлари айниқса қувончлидир. Шаҳар пионерлари 200 тоннадан ортиқ металлом тўпладилар. Олти минг тупга яқин мевали ва манзарали кўчат ўтказдилар. «Чукотка» операциясига муносиб улуш қўшдилар. 17-мактаб пионерлари қардош Белоруссия, 24-мактаб ўқувчилари эса Урал бўйлаб сафарга чиқишди. Бундай ибратли ишлар «Пионер қурилиши — 50» харитасида ўз ифодасини топди.

Областимиз шаҳар ва районларида тузилган «Барча ишларимиз—пионер юбилейига!» деб аталган эстафета китоби саҳифаларига ҳам талайгина зафарли ишлар ёзилди.

Ўзбекистон пионер ва ўқувчиларининг бўлиб ўтган радиолинейкаси юбилейга тайёргарлик ишларига якун ясади. Энг яхши пионер ташкилотлари радио тўлқинлари орқали эълон қилинди.

«Пионерлар ташкилоти,—дейилади КПСС Марказий Комитетининг ёш ленинчилар юбилейи муносабати билан қабул қилган қарорида,— бугунги кунда ҳам ҳар бир ўқувчида совет гражданининг энг яхши ҳислатларини тарбиялашда актив ёрдам бермоқда... Ёш пионерлар ватанни жон дилдан севиш, Владимир Ильич васият қилганидек, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўргатгандек ўқиш ва яшашдан иборат тантанали ваъдаларига содиқ турганликларини ўзларининг ҳамма ишлари билан тасдиқламоқдалар». Дарҳақиқат, пионер ташкилоти ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда ва уни зафарли ишларга бошлашда етакчи роль ўйнайди.

Бўйинларида қизил галстук порлаб турган ленинчи авлод бугун катта байрам колоннасида шаҳдам қадам ташлаб, ўз ютуқларини намойиш қилади. Ёш гулгун чеҳралардан шодлик аримайди. Ҳа, уларнинг ўқишдаги, жамоат ишларидаги ютуқлари кишини қувонтиради. Шонли юбилейга арзигулик совғалар билан келдилар.

«Совет Иттифоқи Коммунистик партияси иши учун курашга бўл тайёр!» деган чақириққа ёш ленинчилар бир овоздан баралла «Доим тайёрмиз!» дейдилар. Бу шиорга улар ҳамиша содиқдирлар.

ЛЕНИН ВАСИЯТЛАРИГА СОДИҚМИЗ!

СОВЕТ ПИОНЕРЛАРИНИНГ ТАНТАНАЛИ СБОРИ

18 май куни Москва Кремли яшариб кетди. В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг 50 йиллигига бағишланиб Кремлнинг съездлар саройида ўтказилган тантанали сборга ҳамма иттифоқдош республикалар пионерларининг вакиллари келишди.

Соат 17.00. Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарёв ўртоқларни мажлис аҳли гулдурос қарсаклар билан кутиб олади. ВЛКСМ Марказий Комитетининг, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг раҳбарлари, чет эллик меҳмонлар ҳам президиумга чиқдилар.

Пионерлар тантанали сбор президиуми аъзоларига гуллар тутишади.

Бутуниттифоқ пионерлар ташкилоти Марказий Советининг раиси А. В. Федулова тантанали сборни очиқ деб эълон қилади.

Тантанали дамлар бошланади. Бутун мажлис аҳли ўрнидан туради. Фахрий эскорт ҳамроҳлигидаги байроқдорлар Ленин комсомоли байроғини, Совет пионерларининг Қизил байроғини, эсдалик пионер байроқларини олиб кирдилар.

Фанфаралар янграйди. Пионер дружиналарининг марш садолари остида залга энг яхши пешқадам отрядлар — Бутуниттифоқ «Доим тайёр!» маршининг ғолиблари, меҳнат резервларининг, ёш пиёдалар, учувчилар ва денгизчиларнинг, ёш космонавтлар ва санитария дружиначиларининг қўшма колонналари кириб келадилар. Иттифоқдош республикалар халқларининг миллий кийимларидаги бир группа пионерлар саҳнага чиқади.

Пионер Андрей Моторин команда беради: «Пионерлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига рапорт бериш учун — смирно!» Болалар бир овоздан рапорт беришади.

Андрей Моторин бутун мажлис аҳлининг гулдурос қарсаклари остида бутун мамлакат пионерларининг рапорт китобини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга топширади.

Мажлис аҳли СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний нутқини самимий кутиб олади.

Ўртоқ Н. В. ПОДГОРНИЙ нутқи

Азиз пионерлар!

Ҳурматли ўртоқлар-

Бизнинг мамлакатимиз бугун ўзининг ёш гражданларини табриклайди. Биз В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг 50 йиллигини нишонламоқдамиз. Бу кун коммунистик партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, совет ҳукумати барча ёш ленинчиларни, ёшларни жанговар серҳаракат ва хушчақчақ совет пионерларининг шонли юбилейи билан қизғин ва самимий муборакбод қиладилар!

Сизнинг пионер байрамингиз ҳар бир хонадонга, ҳар бир оилага кириб келди. Ёши улуғ кишилардан кўпчилигимиз — оналарингиз, оталарингиз, бувиларингиз ва боболарингиз пионерлик йўлларини қувона-қувона эслайдилар. Совет кишиларининг кўпдан-кўп авлоди пионерларнинг қизил байроғи остида камол топди. Хизмат кўрсатган ишчи ва жаҳонга номи таралган олим, отабобоси азалдан ғаллакор бўлган киши ва тилларда достон бўлиб қолган маршал, донғи кетган космонавт ва халқ ўқитувчиси ҳам бир маҳаллар пионер бўлиб, пионер ташкилотининг ажойиб мактабида таълим олган эди.

Азиз болалар, сизлар улуғ Ленин пионерлар ҳаракати бешигини тебратганлигини яхши биласиз. Улуғ Ленин коммунистик болалар ташкилоти янги жамият қурувчиларининг келажакдаги авлодларини тарбиялаш учун қудратли восита эканлигини зийраклик билан кўра олди. Пионерлар ташкилоти қаҳрамон Красная Пресняда вужудга келган биринчи отрядлардан бошлаб болалар ва ўсмирларнинг чинакам оммавий бирлашмасигача бўлган катта йўлни босиб ўтди. Эндиликда биз ота-боболарнинг ғояларига содиқ, Ленин ишига, коммунизм ишига фидокорона содиқ бўлган ёш ўринбосарларимиз билан ҳақли суратда фахрланмоқдамиз. 25 миллион пионер ҳамиша катталар билан бир қаторда бўлиб, самарали ишларнинг ҳаммасида уларга ёрдам беришга интилаётганлигидан қувонмай бўладими. Совет болаларининг ажойиб вожатийси — Ленин комсомоли бор. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ўз нутқларида таъкидлаб ўтганидек, Ленин комсомоли ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда муҳим роль ўйнайди. Совет пионерлари комсомолларнинг, коммунистларнинг одим ташлашига қараб қадам ташлаб келдилар ва қадам ташлайверадилар.

Азиз дўстлар, бундан бир йил муқаддам бу ерда, шу залда партиямиз XXIV съездининг делегатлари советлар мамлакатини янада ривожлантириш, унинг қудратини мустаҳкамлаш, СССР меҳнаткашларининг фаровонлигини муттасил ошириш программасини белгилаб берганликлари ҳаммангизнинг эсингизда бўлса керак. Бу программа муваффақиятли бажарилмоқда. Ватаннинг бепоён ерларида ишчанлик кайфияти ҳукм сурмоқда. Ҳар бир завод, ҳар бир қурилиш, ҳар бир колхоз кўп миллатли мамлакатимизнинг ҳаётидаги шонли воқеа — ССР Иттифоқи ташкил топган куннинг 50 йиллигини янги муваффақиятлар билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқда.

Болалар тўғрисида ғамхўрлик қилиш — Коммунистик партия ва совет давлатининг фаолияти ҳамда планларида жуда муҳим ўрин олиб келди ва ўрин олмоқда. Совет болалари ҳамиша, ҳатто оғир йилларда ҳам халқимиз бераолган нарсаларнинг ҳаммасидан баҳраманд бўлиб келди. Лениннинг жамики яхши нарсаларнинг ҳаммаси — болаларга! — деган васияти Советлар мамлакатида амалга оширилмоқда. Биз социализм ёш авлодни тарбиялаш учун энг қулай шарт-шароитларни вужудга келтирди, деб бугун ҳам зўр ифтихор билан айтмоқдамиз.

Ишчилар, колхозчилар, миллионларча совет меҳнаткашлари ҳали яқиндагина Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида қатнашдилар. Партия Марказий Комитети, Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг истакларини эътиборга олиб, шанбаликда ишлаб топилган маблағларнинг ҳаммасидан мамлакатимиз ёш гражданларининг манфаатлари учун фойдаланишга қарор бердилар. Бу — пионерларнинг янги лагерлари, болалар санаторийлари ва клиникалари, спорт иншоотлари, пионер саройлари вужудга келтирилади демакдир. Партия, Совет давлати болаларимизнинг янада яхшироқ яшаши, ҳар томонлама билимдон, соғлом ва ҳушчақчақ бўлиб ўсиши учун бундан буён ҳам куч ва маблағларни аямайди. КПСС Марказий Комитети Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг 50 йиллиги тўғрисидаги қарорида буни яна бир марта таъкидлади.

Азиз болалар!

Эртанги кун бугундан бошланади. Ҳаёт янада яхшироқ бўлмоғи учун кўп ва яхши меҳнат қилмоқ керак. Ўзингизни болалик чоқларингизданоқ меҳнатга шайлангиз. Инсон меҳнати билан гўзал, дейилади халқ мақолида. Меҳнат биринчи қарашда кўзга кўринмасдек бўлиб туюлса ҳам, аслида ҳаётнинг маъноси ва қувончи меҳнатдадир. Сизларнинг бугунги ўқишингиз ҳам меҳнатдир, меҳнат бўлганида ҳам жуда зўр қунт ва сабот-матонат талаб этадиган оғир меҳнатдир. Бизнинг асримизда — фан ва техника кашфиётлари асрида ғоят тез ривожланиб бораётган билимларни атрофлича эгаллаш лозим. Сизларнинг ўқишдаги муваффақиятларингиз, меҳнатсеварлигингиз, қизиқувчанлигингиз, астойдил ҳавасмандлигингиз биз, ёши улуғ кишиларни қувонтиради. Баъзан ношуд ўқувчини, қўлини совуқ сувга урмайдиган ёки мақтанчоқ болани кўрганингда ранжийсан киши. Ҳар бир мактабда, ҳар бир пионер отрядида бундай болаларни тўғри йўлга соладиган, ҳозир тузук ўқимаётган болаларни яхшироқ ўқийдиган қилишга қодир кучлар, шубҳасиз, етарли. Ёши улуғ ўртоқлар, аввало, меҳрибон ўқитувчиларингиз бу ишда сизларга ҳамиша мададкордир. Улар сизларга пухта билим бериш учун, жамиятга чинакам, фойдали кишилар бўлиб етишувингиз учун жуда кўп иш қилмоқдалар.

Ҳозирги куннинг пионерлари катта ёшдагиларнинг жасоратларидан фахрланмоқдалар, уларга ўхшаган кишилар бўлишга интилмоқдалар. Қизил изтопарларнинг минг-минглаб отрядлари ота-боболарининг изидан бориб, совет халқининг революцион, меҳнат ва жанговар меросини ўрганмоқдалар. Ёши улуғ кишиларининг тажрибасини билиш ва ўзига сингдириш йўлидаги ана шу интилиш совет кишилари кекса ва ёш авлодининг бузилмас бирлигини исботловчи ёрқин далил, улуғ ишимиз сўнмаслигининг гаровидир.

Бугунги йиғилишга барча совет республикаларининг пионерлари, турли миллатларга мансуб болалар келишди. Катта қилиб кўрсатадиган ойна бамисоли қуёш нурини бир ерга тўплаганидек, пионерларнинг ҳозирги байрами ҳам кўп миллатли Ватанимиздаги халкларнинг бузилмас дўстлигини акс эттиради. Владимир Ильич Ленин бизга, бу дўстликни кўз қорачиғидай асранг, деб васият қилган эди. Бу йиғилишда социалистик мамлакатлар ва бошқа чет мамлакатлар болалар ташкилотлари вакилларининг иштирок қилаётганлиги фарзандларимизнинг бутун жаҳондаги меҳнаткашларнинг фарзандлари билан дўстлиги тобора мустаҳкамланаётганлигини яна бир марта кўрсатиб турибди. Ер юзида бирон-бир катта халқаро воқеа йўқки, тинчлик кучлари билан уруш кучлари ўртасидаги бирон-бир тўқнашув йўқки, улар совет болаларининг оташин ва олийжаноб қалбида акс-садо бермаган бўлсин.

Пионерларнинг қўшиқларидан бирида «Бир киши қилаолмаган ишни биргалашиб қиламиз» деган яхши сўзлар бор. Коммунизм қурувчисига хос бўлган дўстлик, ўртоқлик, коллективчилик каби хислатлар пионер отрядларида вужудга келиб, камол топади. Болалар, ўз ўртоқларингиз билан дўстликнинг қадрига етингиз, ўз хати-ҳаракатингизни коллективнинг фикри ва талаблари билан таққослаб кўришни ўрганингиз. Ҳамманинг куч-ғайратини сарфлаш, миллион-миллион кишиларнинг ақл-заковатини, куч-қудратини бирлаштириш туфайлигина порлоқ истиқболимизни барпо этиш мумкин эканлигини эсда тутинг.

Пионерлар ташкилоти, бу ташкилотнинг минг-минглаб дружиналари ва отрядлари совет кишиларини юксак коммунистик хислатларга эга бўлиш руҳида тарбиялашда, уларнинг меҳнатсеварлиги ва коллективизми, ватанпарварлиги ва интернационализмида жуда катта роль ўйнайди. Улар яхши ташкилотчилар бўлиб майдонга чиқмоқдалар, болаларнинг фаолияти ва ташаббусини фойдали, керакли ишларга сафарбар қила оладилар. Совет халқи, партиямиз ва давлатимиз пионерлар ташкилотининг бу ишига юксак баҳо беради.

Бугун, шу тантанали йиғилишда Бутуниттифоқ пионерлар ташкилоти Ватаннинг олий мукофоти — Ленин орденини олишга сазовор бўлганлигини зўр хурсандчилик билан маълум қиламан.

СССР Олий Совети Президиуми қабул қилган фармонда бундай дейилади:

«Болаларни Ленин васиятлари руҳида тарбиялаш соҳасидаги катта ишлари учун ва ташкил этилганига 50 йил тўлганлиги муносабати билан В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилоти Ленин ордени билан мукофотлансин».

Бу — пионерлар байроғидаги иккинчи юксак мукофот. Бу орден унутулмас пионерлик йилларида онгли ҳаётга қадам қўйган миллионларча совет кишилари учун берилган лойиқ мукофотдир. Бу ерда революцион баррикадаларда катта ёшдаги кишилар билан ёнма-ён туриб жанг қилган илк пионерларни, вайрон бўлган хўжаликни тиклашда, саводсизликни тугатишда, коллективлаштириш учун курашда, социализм қуришда ёрдам берган шонли ўғил-қизларни эсга олмай бўладими. Ватан уруши даврида пионер бўлганлар ҳозирги кунда ўрта яшар бўлиб қолишди. Ёш разведкачилар ва довюрак партизанлар, қаҳрамон мамлакатимиз ичкарисида оталар меҳнатининг бутун оғирлигини ўз зиммасига олган меҳнаткаш ёшлар, сизларга шон-шарафлар бўлсин! Сизларни, турли йилларга мансуб пионерларни, қизил галстуклари навқирон комсомолларга йўлланма, халқ бахт-саодати йўлидаги меҳнат ва кураш билан тўла улкан ҳаётга йўлланма бўлиб қолган ҳамма кишиларни чин қалбимдан табриклайман!

Азиз болалар! Сизларни катта мукофот билан муборакбод қилишга рухсат бергайсиз. Биз сизларни севамиз, сизлар бизнинг ўринбосарларимизсиз. Сизларнинг аъло ўқиш ва яхши, фойдали ишлар билан Ватанни, партияни, халқни ҳамиша шодмон қилишингизга ишонамиз.

Бардам, меҳнатсевар бўлиб вояга етишингизни, яхши ўқишингизни, ўз мамлакатингизни астойдил севишингизни, жаҳонда тинчлик ва бахт-саодат йўлида Ер юзидаги барча болалар билан дўстликни мустаҳкамлашингизни истайман. Ёш ленинчи бўлиш — фахрли иш бўлибгина қолмай, масъулиятли иш ҳамдир. Буни доим эсда тутингиз. Коммунистларнинг энг яхши хислатлари руҳида тарбия олишга ҳаракат қилингиз, партиядан ва комсомолдан ҳамиша ўрганингиз!

Ёш ленинчилар! Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг иши учун курашга доим тайёр бўлингиз!

* * *

Ўртоқ Н. В. Подгорний юксак мукофотни пионерлар ташкилотининг Қизил байроғига тақиб қўяди.

Болаларнинг бир овоздан: «Раҳмат! Раҳмат! Раҳмат! деган хитоблари залда жаранглаб эшитилади.

Пионер Слава Веденев бундай дейди. Бу ерда, Москвада, кўп миллатли Ватанимиз пойтахтида, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихий XXIV съезди ишлаган шу залда биз, ёш пионерлар коммунистлар ва комсомоллар ҳузурида, бутун совет халқи ҳузурида бир овоздан қасамёд қилиб айтамизки, партия йўлидан олға борамиз, Советлар Ватанини севамиз, катталарнинг муносиб ўринбосарлари бўламиз, қардошларча дўстликни мустаҳкамлаймиз. Ленин васият қилганидек яшаймиз!

Бутун мажлис аҳли: «Доим тайёрмиз! Доим тайёрмиз!» деб хитоб қилади.

Кеча охирида концертнинг ҳамма қатнашчилари И. Дунаевскийнинг «Ватан мадҳияси» қўшиғини завқ-шавқ билан куйлайдилар.

(ТАСС).

МУЗОКАРАЛАР БОШЛАНДИ

ҚОҲИРА. 18. КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов бошчилигида бу ерда визит билан меҳмон бўлиб турган КПСС партия ходимлари делегацияси билан Араб Социалистик иттифоқи Марказий Комитетининг ташкилий масалалар билан шуғулланувчи секретари Аҳмад Абдил Ахар бошчилигидаги Араб Социалистик иттифоқи делегацияси ўртасида музокаралар бошланди.

Миср томони Араб Социалистик иттифоқининг ҳозирги босқичдаги фаолияти тўғрисида КПСС делегациясига ахборот берди. Томонлар ҳозирги халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олдилар, шунингдек Совет—Араб дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга тааллуқли бўлган масалаларни муҳокама қилдилар.

ЮСФР ПРЕЗИДЕНТИ, ЮКС РАИСИ ЎРТОҚ И. БРОЗ ТИТОНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛАДИГАН РАСМИЙ ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан Югославия Социалистик Федератив Республикасининг президенти, Югославия Коммунистлари Союзининг раиси ўртоқ Иосип Броз Тито шу йил июнь ойининг биринчи ярмида расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқига келади.

ПАРТИЯ ИШИ УЧУН, КОММУНИЗМ УЧУН КУРАШГА ДОИМ ТАЙЁРМИЗ!

50

В. И. ЛЕНИН номидаги республика пионер ва ўқувчилар саройи яқинда икки авлод вакиллари билан гавжум бўлди. Бу ерда Бутуниттифоқ пионер ташкилоти туғилган куннинг ярим асрлик юбилейи муносабати билан катта шодиёна бўлиб ўтди. Пионер ветеранлари вакиллари ёш пионерлар илиқ қарши олинди. Улар жанговар йиллар ҳақида ўқувчиларга ҳаяжонланиб ҳикоя қилиб бердилар.

Ўз навбатида шаҳар пионер ва ўқувчилари пионернинг кекса авлоди вакилларини хурсанд этдилар. Уларга ўқишда, меҳнатда ва жамоат ишларидаги ютуқлари ҳақида рапорт бердилар.

Суратларда икки авлод вакилларини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР

Педагог мактабда асосий куч, дейишади. Бу тўғри. Аммо, таълим-тарбия ишларини амалга оширишда пионер ташкилотининг роли ва иштироки ҳам оз эмас. Мактабдаги пионер ишлари асосан бош пионервожатий раҳбарлигида олиб борилади.

Бош пионервожатий аввало, педагог, қолаберса ўз мактабининг комиссари, комсомол ходими. Шунинг учун ҳам бош пионервожатийдан кўп нарса талаб қилинади.

Мактабимиз Оржоникидзе районидаги катта билим даргоҳидан бири. Ўқувчиларга пухта билим беришда озми-кўпми қувончли ютуқлар қўлга киритилди. Бунда пионер ташкилотининг муносиб улуши бор. Совет пионерларининг шонли юбилейига тайёргарлик бошланган бир пайтда биз ҳам қатор тадбирларни белгилаб олган эдик. Айниқса, «Доим тайёр!» марши бўйича қилинган ишлар қувончли бўлди. «Пионер қурилиши» ўқувчиларимизнинг севимли маршрутига айланиб қолди.

Чиндан ҳам ёш ленинчиларнинг меҳнат зафари катта. Чунки, бу маршрутда қатнашаётган ўқувчилар ўзларига катта ишонч билдирилганлигини яхши ҳис қилишади.

Маршрутдаги ишимизни металлом тўплашдан бошладик. Ҳозиргача бир неча тонна қора метал парчалари тўпланди.

Биз оталиқ ташакилоти бўлган Ленин номли колхозга ҳам ёрдам бериб турамиз. Айниқса, теплица хўжалигидагилар ўқувчилар ҳимматидан хурсандлар.

Меҳнатга бўлган муҳаббат ёшларда фойдали касб танлашда муҳим роль ўйнамоқда. Яқинда «Ким бўлсам экан? деган мавзуда кеча ўтказилди. Болалар мактабни тамомлагач, жонажон колхозда қолиб, ота-оналари билан ёнма-ён ишлашга сўз бердилар. Кўпчилик қизлар сут соғувчилик касбини танлаганлигини айтдилар. Умуман, келгусида ўқувчилар колхоз ишлаб чиқаришининг турли соҳаларида меҳнат қиладилар.

Пионерларни совет халқининг жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялаш юзасидан ҳам анчагина ишлар қилинди. Ўқувчилар ташаббуси билан Улуғ Ватан уруши қатнашчилари бўлган колхозчилар ҳақида альбом тузилди ва фото витрина ташкил этилди. Бу ва шунга ўхшаш бошқа тадбирларни амалга оширишда моҳир педагог мактабимиз директори Сами ака Содиқов, тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари Миркомил Одилов ва бошқалар яқиндан ёрдам бериб турибдилар.

Қилинган бу ишларимиз «Доим тайёр!» ва «Билимимиз, меҳнатимиз — сенга жонажон партия!» деган шиорлар остида бажарилди.

М. АБДУҚОДИРОВА,
Оржоникидзе районидаги 25-мактабнинг бош пионервожатийси.

ЗАФАРЛИ ЙЎЛ

Пионер! Шонли ленинчи авлод бу! Совет пионерларининг босиб ўтган шонли йўли ўзига хос бир тарих. КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг 50 йиллиги тўғрисида» қабул қилган қарорида таъкидлаб ўтилганидек, совет пионерларининг тарихи халқимизнинг қаҳрамонона тарихи билан чамбарчас боғланган ва у Лениннинг болалар ташкилоти коммунарлар тарбиялашнинг энг яхши йўли, деган фикрини ёрқин тасдиқлайди. Болалар ҳаракатининг йилномаси ватанпарварлик, фидокорлик, чинакам қаҳрамонлик намуналарига бой.

Болаларнинг коммунистик ташкилотини тузишга 1921 йилдаёқ киришилган эди. Ўша йили РКСМ Марказий Комитети ташаббуси билан кенгаш чақирилди. Кенгаш ишида атоқли давлат арбоби Н. К. Крупская ҳам қатнашди. Йиғилишда «Ёш пионерлар ташкилотининг вақтинча устави» ишлаб чиқилди. «Ёш пионерлар» деган ном ўшанда пайдо бўлган эди.

Маълумки, 1922 йилнинг 16—19 майида Москвада Ленин комсомолининг Бутунроссия конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда пионер ҳаракати масаласи юзасидан махсус қарор қабул қилинди. Бу, пионерларнинг коммунистик ташкилотини тузиш билан боғлиқ эди. Шундай қилиб, 1922 йилнинг 19 майи ёш пионерларнинг Бутуниттифоқ ташкилоти тузилган кун бўлиб қолди.

Улуғ Ленин номи билан аталмиш Бутуниттифоқ пионер ташкилоти ўз сафларида 23 миллион болани бирлаштирган. Ўзбекистон пионер ташкилоти ҳам унинг энг жанговар отрядларидан бирига айланди.

Республикамиз пионерлари ҳам ўзларининг муборак йилномасини яратдилар. Ана шу йилномани варақлаган киши пионерларнинг бутун тарихи қизғин ва мароқли эканлигини билиб олади.

...1922 йилнинг май ойи. Ўзбекистонда биринчи пионер отряди тузиш ҳаракати авж олиб кетди. Тошкент темир йўли устахоналари ишчилари болалари ана шу тўнғич отряднинг биринчи пионерлари бўлдилар.

Ўша йилнинг 30 ноябрида Тошкентнинг эски шаҳаридаги болалар уйи ҳузурида ёш пионерларнинг биринчи ўзбек отряди ташкил топди. Унинг атрофига 32 пионер уюшди.

Орадан бир йил ўтгач, Туркистон республикаси ёш пионерлари Марказий бюроси раисининг болаларга қарата мурожаати эълон қилинди. «Яшасин Шарқда болалар коммунистик ҳаракатининг асосчиси — ёш пионерларнинг биринчи ўзбек отряди!» деган сўзлар билан якунланган эди бу табрикнома. Ўша йиллари завод, фабрика, интернат ва клубларда, Ўзбекистоннинг ҳамма шаҳарларида пионер отрядлари тузила бошланди. Пионерларни меҳнаткашларнинг революцион традициялари руҳида тарбиялаш асосий шиорга айланди.

Пионерлар жамоат ишларида ҳам актив қатнаша бошладилар. Улар ўқишдан четда қолган болаларни мактабга тортишда катта фаолият кўрсатдилар.

Пионерлар сафи тўхтовсиз кенгая борди. Ўзбекистонда 1924 йил охирига келиб, пионерлар сони 20 минг кишига етди.

В. И. Ленин вафотидан сўнг, РКП(б) Марказий Комитетининг тавсияси билан, болаларнинг коммунистик ташкилотини улуғ доҳий номи билан аташга қарор қилинди.

«Ильичнинг ҳаёт вақтида, унинг раҳбарлик таъсири билан Совет Россиясида Ильич ғояларини турмушга татбиқ қилувчи болаларнинг коммунистик ҳаракати группалари туғилди ва мустаҳкамланди. Ильич пролетариат курашининг улуғ пионеридир... Ильич қандай яшаган, курашган бўлса, ана шундай ўқиш, курашиш ва яшаш керак — бу энг муҳим вазифамиздир» дейилган эди бу ҳужжатда.

1924 йил 23 май куни пионерлар Қизил майдонга тўпландилар. Пионер ташкилоти улуғ доҳий номи билан атала бошланганини тантанали равишда эълон қилинди.

Орадан йиллар ўтди. Совет пионерлари кўпгина тарихий воқеаларнинг шоҳиди бўлдилар.

Пионер ташкилотининг 40 йиллик юбилейи айниқса катта тантанага айланди. Бу кунни областимиз ёш ленинчилари ҳам муносиб кутиб олдилар. Область пионер ва ўқувчилари кучи билан 38 минг тоннадан ортиқ металлом тўпланди. Улар парвариш қилаётган қуёнлар 10 минг бошга етди. Бир миллион туп мевали ва манзарали кўчатлар ўтқазилди. 600 га яқин энг яхши отряд «Етти йилликнинг йўлдош дружинаси» номини олди. Янгийўл районининг ўзида юбилей муносабати билан 26 пионер коллективи шу ном эгаси бўлди.

Бугун нишонланаётган пионерлар байрамига ҳам катта тараддуд кўрилди. Юбилей олдидан жойларда кўпгина ибратли тадбирлар амалга оширилди. Байрамга ҳозирлик қизғин тус олган бир пайтда жонажон партиямиз Марказий Комитети пионер юбилейи муносабати билан қарор қабул қилди. Бу қарор совет пионерлари ҳаётида муҳим воқеа бўлди.

Юбилей олдидан Ўзбекистон пионер ва ўқувчиларининг радиолинейкаси бўлиб ўтди. Пионерлар ўзларининг ажойиб ишлари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар. Ёш ленинчиларнинг «Доим тайёр!» маршидаги иштирокларига якун ясалди.

Ҳа, пионерларимиз ёш ленинчиларнинг ярим асрлик тўйини ўқишда, меҳнатда, жамоат ишларида яхши натижалар билан кутиб олдилар. Шонли санани бугун улар шодухуррамлик ва фахр билан байрам қиладилар.

Сайдаз АБДАЗОВ,
Солиҳ СОБИТОВ,
республикада хизмат кўрсатган ўқитувчилар.
Комилжон МАДАМИНОВ,
методист.

«...ПИОНЕРЛАР ТАШКИЛОТИ ЎҚУВЧИЛАРНИ ЛЕНИННИНГ КОММУНИЗМ ҚУРИШНИ ЎРГАНИНГ ДЕГАН ВАСИЯТИНИ ҲАМИША БАЖАРИШ РУҲИДА ТАРБИЯЛАШГА ДАЪВАТ ЭТИЛГАНЛАР. ПИОНЕР ИШИ СОВЕТ БОЛАЛАРИ ҲАЁТИНИНГ ҲАММА ТОМОНЛАРИНИ ЎЗ ИЧИГА ҚАМРАБ ОЛМОҒИ, БОЛАЛАРГА ИЖТИМОИЙ ФАОЛИЯТ, ЖАМИЯТ БАХТ-САОДАТИ УЧУН МЕҲНАТ ҚИЛИШ БОРАСИДА ДАСТЛАБКИ МАЛАКАЛАР БЕРИШИ, УЛАРНИ СОВЕТ ВАТАНИГА МЕҲР-МУҲАББАТ, СССР ХАЛҚЛАРИНИНГ ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИГИ ВА ПРОЛЕТАР ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМИ, КОЛЛЕКТИВЧИЛИК ВА ЎРТОҚЛИК РУҲИДА ТАРБИЯЛАШИ ЛОЗИМ».

(КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг 50 йиллиги тўғрисида» деган қароридан).

*

● КАЛИНИН районидаги 49-мактаб пионерлари ҳам ўз байрамларига катта тайёргарлик кўрдилар. Билим ўчоғида юбилей олдидан қатор тадбирлар амалга оширилди. Пионер дружиналарининг сборлари ўтказилди.

Ёш музикачиларнинг ҳам тўйига тайёргарлиги катта бўлди. Улар «Пионер тўйи» деган янги қўшиқни ўргандилар.

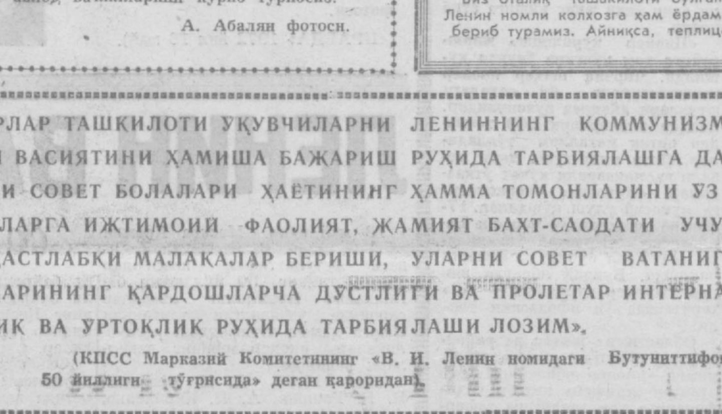

Суратда: 5-синф ўқувчиларидан З. Сегизбоева, Г. Кумекбоева ва М. Хожимуродовалар репетиция пайтида.

Б. Сафаров фотоси.

*

ВАТАНГА САДОҚАТ

Пионерлар билан олиб бориладиган ишлар хилма-хил ва мураккаб. Шунинг учун пионервожатий болалар қалбини ҳис қилиши, уларнинг руҳий дунёси билан яқиндан таниш бўлиши керак.

Юбилейга қизғин тайёргарлик кўриш жараёнида турли тадбирларни амалга оширдик. «Доим тайёр!» марши қатнашчилари «Ориентир» программаси асосида иш олиб бордилар.

Бунда болаларнинг ёши, характери, қизиқишига алоҳида аҳамият бердик. Мана бир мисол. Пионер А. Зулфиқоров шўх, ерга урса кўкка сачрайдиган, қайсар ўқувчилардан бири эди. У ўқувчиларнинг жонига текканди.

Қандай чора кўриш керак? Бу савол кўпчиликни ўйлантириб қўйди. Бош пионервожатий сифатида мен дастлаб унинг характерини, юриш-туришини обдон ўргандим. Ўжар. бир сўзли бола эканлиги маълум бўлди.

Унга топшириқлар бера бошладим. Айтганимни қилдиришга ҳаракат қилдим. Йўқ, у анча гапга кирадиган бўлиб қолганди.

Синаш мақсадида «Билимлар мамлакати бўйлаб» маршрути звеноси оқсаётганини айтдим. Шунда у ҳеч иккиланмай бу ишни ўзига топширилишини айтди. Чиндан ҳам енг шимариб ишга киришди.

Ўқишида ҳам ўзгариш бўла бошлади. У дарсларга пухта тайёрланар, интизоми анча яхши бўлиб қолган эди. Энди фанлардан «4» ва «5» баҳо олади. Шундай қилиб, биз шўх боладан қутилиб, аълочи ўқувчига эга бўлдик. Шу билан бирга унинг яқиндан ёрдами туфайли «Билимлар мамлакати бўйлаб» маршрути звеносининг ишлари яхшиланди.

Кўриниб турибдики, болалар билан яқиндан иш олиб борилса, кутилган натижага эришилади. Мактаб пионер ташкилотининг бундан бошқа ишлари ҳам район миқёсида маъқулланди. Бундан кейин ҳам пионер ишларининг намунали бўлишига эришамиз.

Т. АБДУРАҲМОНОВ,
Оққўрғон районидаги 52-мактаб бош пионер вожатийси.

ДЎСТЛАР ҲУЗУРИДА

Дўстлик масофа билмайди, деганларича бор. Қардошлик меҳри туфайли серқуёш республикамиз пионерлари билан Шимолий муз океани қирғоғида жойлашган колхоз болалари ўртасида яқин алоқа вужудга келди.

«СССР — менинг Ватаним!» маршрути бўйлаб сафарга чиққан ёқутиялик пионерлар азм шаҳримиз Тошкентга йўл олган эдилар. Яқинда улар шаҳримиздаги 76-мактаб пионерларининг азиз меҳмони бўлдилар. Тантанали кечада ёш дўстларга совға-саломлар тақдим этилди.

Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг юбилейи муносабати билан колхозда ташкил этилган «Пионер дўстлар ҳузурида» деган кўргазмада тошкентлик пионерлар ҳадя этган турли альбом ва эсдалик буюмлари ҳам ўрин олди.

А. АБДУАЛИЕВ.

АКА-СИНГИЛ КОНКУРС ҒОЛИБИ

Улуғ санага бағишлаб Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ўзбекистон Рассомлар союзи В. И. Ленин номли пионер ташкилоти Республика Совети билан ҳамкорликда «Ғунча» журнали редакцияси болалар чизган энг яхши расмлар учун конкурс эълон қилган эди. Куни кеча жюри конкурсга келган 4000 дан зиёд турли мавзудаги расмларни кўриб чиқиб, якун ясади.

Конкурс жюросининг қарорига мувофиқ учинчи мукофот «Алёнушка», «Бизнинг кўча» деган расмларга берилди. Бу расмларни Оржоникидзе районидаги 2-мактабнинг 2-синф ўқувчиси Ғайрат Юсупов билан унинг беш ёшли синглиси Дилбар Юсуповалар юборишган экан. Самарқанд область Булунғур район, 104-мактабнинг 4-синф ўқувчиси Манзура Ҳамроева ишлаган расм «Тошкент пиёласи» деб аталади. Бу расми учун Манзура ҳам ака-сингиллар каби учинчи мукофотни олишга сазовор бўлди.

«Душанбедан — Тошкентга» деб номланган расм рағбатлантирувчи мукофотга лозим топилди. Уни бизга Тожикистон ССР, Колхозобод район, 51-мактабнинг 4-синф ўқувчиси Муҳаррам Тожиева йўллаган.

Шунингдек, тошкентлик кичкинтойлар Гулчеҳра Рашидова, Аваз Норхўжаевларнинг юборган расмлари ҳам конкурсда яхши баҳо олди.

С. ҒАФУРОВ,
«Ғунча» журнали ходими.

ПИОНЕР ВЕТЕРАНИ БЛОКНОТИДАН

ЖАНГОВАР ЙИЛЛАР

1922 йилнинг кеч кузи эди. Тошкент вокзалида тантанали маросим бўлди.

Бўйинларига қизил галстук тақиб олган болалар қизил байроқ кўтариб, вокзал майдонига кириб келдилар. Уларнинг қўлида белкурак, замбил, чўқмор, болта, темир қисқичдан тортиб, супургигача бор эди. Улар саф тордилар. Болалар вожатийнинг «Қани ишга!» деган командасини кутиб туришарди.

Жанговар топшириқ берилди. Болалар ишга киришиб кетдилар. Шу ён-атрофдаги темир йўл излари четини ўт-ўландан тозалаб, сув сепиб-супуриб, ҳаммаёқни ораста қилишди.

Бу ерда тўпланган йўловчилар ғайратли болаларнинг ишини кўриб, қизиқиб сўрашарди:

— Булар кимлар бўлди экан? Нега бўйинларига қизил нарса тақиб олишган?

— Булар пионерлар-ку, ахир, — деб жавоб берди шунда кимдир.

— Пионер дегани нима ўзи? — яна сўради бир йўловчи.

— Совет мактабида ўқиётган болаларнинг коммунистик ташкилотлари бор, шу ташкилотга аъзо бўлган болаларни пионер, деб атайдилар. Пионерлар ўқишда, интизомда, меҳнатда бошқаларга намуна бўлиши керак, — жавоб қилди бояги киши.

Бундан қаноат ҳосил қилган йўловчилар пионерларга меҳр ва муҳаббат билан боқишаркан; «Баракалла, баракалла! Раҳмат, сиз пионерларга!» — дейишди.

Булар республикамизнинг тўнғич пионерлари эди.

Шундан кейин жойларда пионер отрядлари тузила бошланди. Тошкент Депоси отряди ҳам тўнғич ташкилотлардан бири эди. Отряд пионерлари «Пионер қасами»ни қабул қилган куни Тошкент Депосида тантанали кеча ўтказилди. Бу ерга ота-оналар, ишчи-хизматчилар ҳам таклиф этилганди. Ўша куни 30 дан ортиқ октябрят пионер сафига қабул қилинди.

Темир йўл устахонаси ва депо пионер отрядларининг ишлари ҳаммага намуна бўларли даражага кўтарилди. Бу отрядларда қизиқарли ўйинлар ўтказилар, болалар ўқишдан бўш вақтларида темир йўл устахонасига, депога бориб, усталар раҳбарлигида ҳунар ўрганар, дурадгорлик, тикувчилик, физкультура ва бошқа тўгаракларда қатнашарди.

Пионерларнинг ўқиш ва ишдаги муваффақиятлари район ва шаҳар слётларида намойиш қилинарди. Одат бўйича пионерлар бундай тантаналар вақтида шаҳар бўйлаб намойишга чиқардилар. Улар кўчаларда саф тортиб юрибгина қолмай, балки революцион қўшиқларни ҳам айтишар, турли шиорларни кўтариб чиқишарди.

Пионерларнинг ҳаёти жасоратларга бой эди. Бу ўринда рўй берган воқеалардан бирини айтиб бермоқчиман. 1917 йил ноябрда бир гуруҳ оқгвардиячи офицерлар ишчилар томонидан қуролсизлантирилган эдилар. Шулардан бир қисми жавобгарликдан қўрқиб, «Тезиково» бозори томонга қочиб кетди. Зудлик билан 14—19 ёшдаги болалардан иборат отряд ташкил қилинди. Улар калтаклар, темир чивиқлар ва тошлар билан қуролланиб, қочқин офицерларни ушлаш учун бозор томон йўл олишди. Улар беш офицерни ушлаб, ишчилар қалъаси (штаби) — Ўрта Осиё темир йўлининг бош устахонасига олиб келишди.

Уларга: «Офицерларни қандай қилиб ушлаб олиб келдингиз?» деганларида, болалар: «Биз уларни олдимизга солиб келдик ва ҳамма вақт уларга: агар яна қочиб кетсаларинг, барибир сизларни ишчилар қайтадан тутиб оладилар ва ўлдириб юборадилар, дедик» дейишди.

Ишчилар осиповчи-исёнчи газандаларни ўз уйларида қуршаб олиб, ҳарбий қалъа коменданти Белов билан алоқа боғлашлари, у темир йўл устахоналаридан чалинган гудок овозини эшитиши билан осиповчиларга қарши ўт очиши лозим эди. Большевик Ляпин қалъага 12 ёшли алоқачи болани юборди.

Бу бола ўз ҳаётини хавф остига қўйиб бўлса ҳам, душманлар билан тўлиб-тошган шаҳар орқали Белов ҳузурига борди ва конвертга солинган хатни унга топширди. Яна ишчилар турган жойга қайтиб келди. Белов осиповчи-исёнчиларга қарши кураш штабининг аъзоси бўлган Ляпин топшириғини тўлиқ бажариб, белгиланган вақтда ўт очди ва душманлар тор-мор қилинди...

Шундай қилиб, Ўзбекистон пионер ташкилоти ёш ленинчиларнинг жанговар отрядларидан бирига айланди.

Адҳам РАҲМАТ,
ёзувчи.

ИЛҒОР АГРОТЕХНИКА — МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

Бу йил республика хўжаликларида сенаж тайёрлашни 700 минг тонна, витаминли ўт уни тайёрлашни 43 минг тоннага етказиш вазифаси турипти. Жамоат чорвачилигини ривожлантириш, уни рентабеллик соҳага айлантиришда, озуқабоп экинлардан юқори ҳосил ҳамда сифатли озуқа олишни таъмин этиш асосий омиллардан биридир. Агротехника талабларига тўлиқ риоя қилган, суғориладиган деҳқончиликда шундай экинлар учун ажратилган ҳар бир гектар ердан самарали фойдаланишни билган кўпгина хўжаликларгина мўлжалдаги ҳосилни олмоқдалар ва ердан унумли фойдаланмоқдалар.

Бобокалон деҳқонларимиз суғориладиган ҳар бир гектар ердан йилига 2—3 ҳосил олиш устида жуда кўп тажрибалар қилиб, мўл ҳосил тўплаганлар. Тупроқ ҳайдов қатламини ўсимлик қолдиқлари—тунчак, илдиз-томирлари ҳисобига органик моддалар билан бойитиб борилган. Деҳқончилик маданиятини янада юксалтириш учун қуёшли ўлкамиз саҳий иқлим шароити, экиннинг узоқ ўсиш даврига эгалиги, комплекс механизация ҳамда кимё фанининг равнақи, ҳар бир гектар суғориладиган майдонлардан унумли фойдаланиш мумкинлиги улкан хирмон кўтаришга имкон бермоқда.

Алмашлаб экиш пахтачилик ҳамда чорвачиликда нақадар зарур эканлигини тўғри тушунган Янгийўл районидаги «Ленинизм», «Коммунизм» колхозларида ем-хашак экинларидан юқори ҳосил олиш учун озуқа етиштиришга ихтисослашган бригадаларнинг ташкил этилиши ўз самарасини бераяпти. «Ленинизм» колхози ем-хашак етиштириш бригадасининг аъзолари 15 кишидан иборат. Коммунист Камол Юнусов раҳбарлик қилаётган бригадада икки механизатор, учта аравакаш, етти сувчи ва яна икки киши ҳар хил ишлар билан банд. Уларнинг ҳаммаси миришкор деҳқон, билимдон механизатор ҳамда чорвадорлардир. Бригада аъзоларининг мақсади—ем-хашак экинларидан юқори ҳосил олиб, озуқанинг тўйимлилик даражасини ошириш. Кузда қишки оралиқ экинларни экиб бўлгандан кейин, қолган майдонларга органик ҳамда минерал ўғитлар солиниб ерга ишлов бериладн. Қиш фаслида ёзи билан жамғарилган дағал хашакларни озуқа тайёрлаш цехида майдалаб, сўнгра молларга едирадилар.

1970 йилнинг кузида бригада аъзолари томонидан 30 гектарлик майдондаги ғўза қатор орасига экилган кузги жавдар нам суви берилиб, 8—9 кунда бир текис ундириб олинган. Жавдарга эрта баҳор майсалар ўса бошлаши билан гектар ҳисобига 150 килограммдан азотли ўғитлар берилган. Апрелнинг иккинчи ўн кунлигида жавдарни найчалаш даврида ўриб, молларга едирилади. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига 280 центнерни ташкил қилди. 1971 йилнинг эрта баҳорида 5 гектар майдонга лавлагининг хашаки нави соф ҳолда экилган бўлса, беш гектар ерга маккажўхори билан аралаш экилди. Ўсимликларнинг ўсув даврида уч марта культивация қилиниб, икки марта озиқлантирилди. Биринчи озиқлантиришда гектар бошига 150—200 килограмм, иккинчисида эса 200 килограммдан аммиак селитраси солинди. 15 июндан бошлаб, лавлаги орасидаги маккажўхори кўк озуқа сифатида молларга ўриб берилди. Ҳосилдорлик 300 центнерни ташкил қилди.

Маккажўхори ўриб олингандан кейин лавлаги қатор орасига ишлов берилиб, гектар ҳисобига 150 килограммдан азотли ҳамда калийли ўғитлар билан озиқлантирилди. Сентябрнинг иккинчи ўн кунлигида илдиз мева ҳосили гектарига 250 центнерни ташкил қилди.

«Ленинизм» колхозида маккажўхорини беда билан аралаш экиб, юқори ҳосил олмоқдалар. 1971 йилда яхши ишлов берилиб тайёрланган 30 гектарлик майдонга макканинг имеретин гибриди нави билан беда аралаш экилиб, маккажўхори 4—5 барг чиқаргандан кейин бир марта гектар ҳисобига 300 килограммдан азотли ўғитлар сочилиб озиқлантирилди. Ўсув даврида уч марта суғорилди. Маккажўхори попук чиқаргандан кейин ўриб молларга кўк ҳолида едирилди. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига 550 центнерни ташкил этди. Маккажўхори ўриб олингандан кейин, ўқ ариқлар, эгат бошлари росланиб, беданинг биринчи ўримигача икки марта сув берилди.

Бригада аъзоларининг самарали меҳнати орқасида бир гектар майдондан 550 центнер маккажўхори кўк пояси ҳамда 40 центнердан ортиқ беда пичани тайёрланди. 55 гектар майдондаги эски бедапоялардан эса 4—5 ўрим ҳисобига гектар бошига 116 центнердан пичан тўпладилар. Фан ютуқларидан баҳраманд бўлган бригада аъзолари бу йил биринчи маротаба беш гектарлик майдонга судан ўтининг «Черноморка» навини экдилар. Судан ўтининг уруғи ўтдон сеялкаси ёрдамида гектар бошига 17 килограммдан экилди. Биринчи ўрим, судан ўти энди бошоқ чиқараётганидаги ҳосили гектар ҳисобига 300 центнерни ташкил қилди. Ҳар бир ўримдан кейин гектар ҳисобига 150—200 килограммдан азотли ўғитлар солиниши зарур эканлигини айтганимизда, бригада аъзолари бажонидил бажаражакларини айтдилар. Ҳақиқатда, ҳар ўримдан кейин 150—200 килограммдан азотли ўғит солиш натижасида, судан ўтидан тўрт марта тўлиқ ўрим олинган. Тўртта ўримдан олинган судан ўтининг кўкпояси ҳосили 700 центнердан ошиб кетган. Биринчи ўримдан сўнг уруғликка қолдирилган бир гектар ердаги судан ўгидан беш центнер тоза сифатли уруғлик олинди.

«Ленинизм» колхозига қўшни бўлган «Коммунизм» колхозида ҳам алоҳида ем-хашак етиштириш бригадаси бор. Бу бригадада Турсунбой Сайдалиев раҳбарлик қилади. Бригадада иш доимо қизғин. «Коммунизм» колхозида ҳам кузги шудгорда гектар ҳисобига 350—400 килограммдан суперфосфат сочилиб, 30—32 сантиметр чуқурликда жойланади. 1972 йил эрта баҳорида экин экиладиган майдонлар ҳайдалиб тайёр қилиб қўйилган.

Аралаш экилган маккажўхори ва лавлаги экинлари ҳам юқори агротехника усулида ишланганн учун гектаридан маккадан 500 центнер кўкпоя, илдиз мевасидан эса 250—300 центнердан ҳосил кўтарилди. Маккажўхорининг беда билан аралаш экилган 15 гектарлик майдоннинг ҳар гектаридан 400—450 центнердан кўк поя ҳосили олинди. Маккадан кейин бедага икки марта сув берилди. Турсун Сайдалиев бригадасининг азамат аъзолари 100 гектарлик эски бедапоянинг ҳар гектаридан 5 ўрим ҳисобига 123 центнердан пичан ҳосилини олдилар. Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти ем-хашак етиштириш бўлими ходимлари маслаҳатларига амал қилган «Коммунизм»ликлар ҳам 10 гектар ерда судан ўти етиштириб, ҳар ўримидан кейин озиқлантириш ҳисобига юқори ҳосил тўпладилар. Судан ўтини ўсув даврида тўлиқ тўрт маротаба ўриб, жами кўк поя ҳосилини 600 центнердан ошириб юбордилар. Уруғлик участкадан эса келаси йил экиш учун 400 килограмм сифатли судан ўти уруғини олдилар. Илғор хўжаликлар, жумладан Янгийўл районидаги «Ленинизм», «Коммунизм» колхозларида ташкил этилган ем-хашак бригадалари, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилини мана шундай унумли ишлари билан якунладилар ва шу билан бир қаторда беш йилликнинг иккинчи йили учун ҳам пухта замин яратиб, 1972 йилда ҳам ютуқларни кўпайтириш учун курашмоқдалар.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ,
республика чорвачилик илмий-текшириш институтининг ходими.

Жаҳон янгиликлари

СССР БИЛАН ТУЗИЛГАН ШАРТНОМА РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИНДИ

БОНН, 17 май. (ТАСС). Германия Федератив Республикасининг Бундестаги Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқи билан тузган шартномасини ратификация қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини бугун маъқуллади. Парламентнинг 248 депутати қонун лойиҳасини ёқлаб овоз берди, 10 депутат қарши овоз берди. Овоз бериш вақтида Бундестаг депутатларидан 238 киши бетараф қолди.

СОЦИАЛИСТИК ЎЗГАРИШ ЙЎЛИДАН

ҚОҲИРА, 17 май. (ТАСС). Миср Араб Республикасининг бош министри Азиз Сидқий Шубр—Ал-Хаймда (Калюбия губернаторлиги) ўтказилган оммавий митингда нутқ сўзлаб, қуйидагиларни айтди: «Социалистик ўзгаришларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш—Миср халқининг иродасидир. Миср ўзи танлаб олган йўлдан бораверади».

А. Сидқий «Миср социалистик ўзгаришлар йўлидан боришига ҳеч кимнинг халақит беришига йўл қўймайди ва синфий жабр-зулм жамиятига ҳеч қачон қайтмайди», деб таъкидлади. Бош министр ички фронт бирлигининг мустаҳкамлашга даъват этди ва Миср Араб Республикаси Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун курашни давом эттиришга қатъий бел боғлаганлигини уқтириб ўтди.

ВИЗИТГА ТАЙЁРГАРЛИК

ВАШИНГТОН, 17 май. (ТАСС). Ҳозир президент Р. Никсон Кэмп-Дэвидда туриб Москвага қиладиган сафарига тайёргарлик кўрмоқда.

Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи вакили матбуот конференциясида шу гапни айтди.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ХУЖУМИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 17 май. (ТАСС). Бугун кучли бомбанинг портлаши Жанубий Вьетнамдаги Плейка шаҳрини ва унинг атроф-теварагини ларзага келтирди. Озодлик қўшинлари шаҳар чеккасидаги ўқ-дори қўйилган жуда катта омборни портлатдилар. Бу омборда сақланган тўп снарядлари бир неча соат мобайнида портлаб турди. Озодлик кучларининг артиллерияси Плейкадан шимолда Контум ҳарбий аэродромини ўққа тутишни давом эттирмоқда. Бугун кечаси бу аэродромда икки самолёт ишдан чиқарилди ва 3 самолёт шикастлантирилди.

Хюэ шаҳри теварагида қаттиқ жанглар бўлмоқда. Ватанпарварлар кеча душманга ҳужум қилдилар ва 1-стратегик йўлдаги кўприкни портлатдилар, бу билан Хюэни Данангдан ажратиб қўйдилар. Халқ озодлик қуролли кучларининг артиллерия бўлинмалари Сайгон қўшинларининг Хюэ шимолидаги истеҳкомларини тўпга тутдилар.

Анлок районида ҳам жанглар давом этмоқда.

ПАРИЖ. 17 май. (ТАСС). Бугун кечаси Пномпень атрофида шиддатли жанг бошланди. Камбоджа ватанпарварлари пойтахтдан бир неча километр жанубда Пномпень қўшинларининг мудофаа линиясига ҳужум қилдилар. Мамлакатнинг шарқий районларида шиддатли уруш ҳаракатлари давом этмоқда.

ХАНОЙ, 17 май. (ТАСС). Каосан Патет-Лао агентлиги хабар беради: Лаоснинг ватанпарвар кучлари душманнинг жами 2.364 самолёти ва вертолётини уриб туширдилар ҳамда шикастлантирдилар. Америка авиацияси 1964 йил май ойидан буён Лаос территориясига ҳужум қилмоқда.

ХАНОЙ. 17 май. (ТАСС). Америка авиацияси 15 майда Тхаьнхоа, Нгеан, Хатинь, Куангбинь вилоятлари ва Виньлинь зонасидаги бир қанча районларни бомбардимон қилган эди. Вьетнам Демократик Республикасининг ташқи ишлар министрлиги ана шу бомбардимонларни қатъий қоралади.

ЎНГ УНСУРЛАР ҲАДДИЛАРИДАН ОШМОҚДА

БОНН, 17 май. (ТАСС). Ғарбий Германиянинг Майнц шаҳри милитаристларнинг навбатдаги «слёт» жойи бўлиб қолди. Нацистларнинг собиқ «Африка корпуси» солдатлари ва офицерлари бу «слет»ни ўтказдилар. Ана шу корпус иккинчи жаҳон уруши йилларида Шимолий Африкада Англия—Америка қўшинларига қарши ҳаракат қилган эди. «Фахрий меҳмонлар» орасида Бундесвер вакиллари ҳам бор эди.

Ғарбий Германиядаги ўнгларнинг шу кунлардаги хуружлари ранг-баранг тус олмоқда.

Масалан, Баден-Вюртемберг пойтахти Штутгартда (бу ўлкада христиан-демократик иттифоқ ҳокимият тепасида турибди) 20 ва 22 майда «Судет немислари уюшмаси»нинг йиғини ўтказилади. Германия Федератив Республикасидаги реваншчиларнинг энг катта ташкилотларидан бири бўлмиш бу уюшма Чехословакия Социалистик Республикасининг территорияларини даъво қилмоқда. «Судет немислари слети» қатнашчилари ҳузурида сўзга чиқадиган нотиқлар орасида Бавария бош министри Гоппель (христиан-социал иттифоқи) ва христиан-социал иттифоқининг бундестагдаги депутати Бехер ҳам бор.

Бехер айни вақтда «Судет немислари уюшмаси»нинг раҳбаридир. У Штутгартдаги йиғин Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси билан тузган шартномаларини рад этиш шиори остида ўтказилиши лозим, деди.

АМЕРИКА ОЛИМИНИНГ ТАҲМИНИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Шимолий муз океани районидаги океан сувнинг иссиқ оқимлари тез орада Шимолий қутбнинг муз қалпоғини эритиб юбориши мумкин.

Американинг таниқли олими Бернт Балчен шундай таҳминни айтди. Унинг фикрига кўра Шимолий қутб 2000 йилга бориб Арктика музлардан холи бўлиши мумкин, Балчен бу ҳолат иқлимни анча ўзгартириб юборади, ҳавони сезиларли даражада иситади ва натижада шимолий кенгликларда бутун йил бўйи коммерсия кема қатнови учун катта имкониятлар яратади, дейди.

ҲИНДИСТОНДА ЖАЗИРАМА ИССИҚ

ДЕҲЛИ, 17 май. (ТАСС). Ҳиндистоннинг шимоли ва шарқи-шимолида бўлаётган ғоятда жазирама иссиқ кўп кишиларни ҳалок қилди. Уттар Прадеш Биҳар ва Ғарбий Бенгалия штатларининг ўзидагина иссиқдан 108 киши нобуд бўлди.

ЯПОНИЯДА ҳар йили 8,6 миллион тонна балиқ истеъмол қилинади. Мамлакатдаги саноат корхоналари чиқиндиларни сувга оқизишлари сабабли балиқлар захарланмоқда, қирилиб кетмоқда. Балиқчилар бундай бебошликка қарши норозилик билдириб намойишлар уюштирмоқдалар. Суратда: намойиш уюштирган балиқчилардан бир группаси.

Жапан Пресс — ТАСС фотоси.

ССРДА МАДАНИЙ ҚУРИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Сиёсий адабиёт нашриёти «КПСС—СССРда маданий революция етакчиси» деган китобни чоп этди. Бу китобни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти босмага тайёрлаган. Олимлар коллективи ёзган бу монографияда маданий революция тўғрисидаги марксча-ленинча таълимотнинг назарий асослари очиб берилади, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Совет ҳокимияти барпо этилган биринчи кунлардан ҳозирги пайтгача маданий қурилиш соҳасидаги бой тажрибаси умумлаштирилади. Китобда сохталаштирувчиларнинг, буржуа тузуми маддоҳларининг илм-фанга қарши фикрлари ҳақидаги танқидий материалларга катта ўрин берилган.

Китоб пропагандистлар, сиёсий ахборотчиларга, партия комитетлари, маданий-оқартув муассасалари ходимларига, совет маданияти проблемалари билан қизиқаётган барча кишиларга мўлжалланган.

(ТАСС мухбири).

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БАЙТҚУРҒОН. Оржоникидзе районидаги «Октябрь» колхози чорвадорлари баракали меҳнат қилишяпти. Колхоз ярим йилда 40 ўрнига 41 тонна гўшт топширди. 23 минг ўрнига 30 минг дона тухум сотишга муваффақ бўлди. Колхозда сут топшириш ҳам тез суръатлар билан давом эттирилмоқда.

Шу райондаги «Химик» совхози чорвадорларининг эришган ютуқлари ҳам мақтовга сазовор. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Р. Никифорова, шунингдек А. Рустемова, А. Крестьян, М. Кладова каби сут соғувчилар ўз боқимларидаги ҳар бир сигирдан ҳозиргача минг литрдан ошириб сут топширишга эришдилар.

И. РУСТАМОВ.

* * *

ТЕЛОВ. 1-«Оҳангарон» совхози паррандабоқарлари уч ой давомида 90 минг ўрнига салкам 200 мингга яқин тухум топширдилар. Хўжаликда яқин кунлар ичида давлатга тухум сотиш юзасидан берилган план ортиғи билан адо этилади. Турсуной Қаюмова, Унсун Ҳакимова каби паррандабоқарлар ҳар бир товуқдан 130 донадан тухум топшириш мажбуриятини олишган.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги паррандачилик «Химик» совхозида Ҳанифа Қодирова беш йилдан бери ишлаяпти. У ўзига берилган куркаларни яхши парвариш қилаётганлиги сабабли тез семирмоқда. Суратда: совхознинг илғор ишчиси ўртоқ Ҳ. Қодирова.

Ф. Абдурасулев фотоси.

МАГНИТ ДАРЁЛАРНИ БОШҚАРАДИ

Фан ва техника беқиёс даражада тез ривож топмоқда. Инсон атом сирларини чуқур ўрганган сари унинг қаршисида фаннинг янги кенг уфқлари очилмоқда. Атом тинчликка тобора кўпроқ хизмат қилмоқда, ультратовуш, лазер нурлари, изотоплар халқ хўжалигида кенг қўлланиш билан бирга беморларни даволашда, соғайтиришда ҳам восита бўлиб хизмат қилмоқда.

Биз шу ўринда республикамиз халқ хўжалигида муҳим роль ўйнаши мумкин бўлган истиқболи порлоқ бир тадқиқот устида бафуржа тўхталиб ўтмоқчимиз.

Маълумки, халқимиз қадим-қадим замонлардан буён икки азим дарё — Аму ва Сир сувларидан баҳраманд бўлиб келади. Ҳозирги кунда ҳам бепоён пахтазорлар, серҳосил дала ва боғлар, серўт яйловларимиз ана шу дарёлар сувидан баҳраманд. Ўтмишда бу дарёлар эл-юртни ҳам қувонтирган, ҳам асовлиқ қилиб уни кўп ташвишга қўйган, инсон измига бўйсунмай келган. Эндиликда қудратли техника билан қуролланган давримиз фарҳодлари бу асов дарёларни ўз йўл-йўриғига солмоқда. Уларда янги-янги улкан иншоотлар бунёд этилмоқда, каналлар қазилиб олис чўлларга, саҳроларга сув чиқарилмоқда. Амударё ва Сирдарё инсонга ҳалол хизмат қилмоқда.

Шундай экан, дарёларни муҳофаза этиш, уларга ғамхўрлик билан муносабатда бўлиш ҳам керак. Чунки бизнинг иқлим шароитида ҳар томчи сув қадрли. Ота-боболаримиз «сув —гавҳар» деб бекорга таърифлашмаган уни.

Республикамиздаги дарёларнинг ҳаммаси тезоқар. Улар олис тоғ-тошлардан қанча-қанча қум ва лойқани ўзи билан бирга оқизиб келади. Бу лойқа ва қумлар турли жойларда, турли миқдорда сув остига чўкиб қолади. Ҳатто улар кўпая ва катталаша бориб, дарё ўрталарида катта-кичик тепачалар, оролчалар ҳосил қилади. Бу гидротехникларимиз учун ортиқча ташвишдир. Бундай оролчалар дарёларнинг одатдаги мўътадил оқим ҳаракатини издан чиқаради. Оқимни ўзгартиради ва сув қирғоқларни емира бошлайди, давр ўтиши билан у ўз ўзанини ўзгартириб юборади.

Амударё Ўрта Осиёдаги энг йирик, серсув ва шу билан бирга серлойқа дарёдир. У ўзидан ҳар секундда 20—30 процентгача лойқа—қум оқизиб ўтади. Бу албатта, ҳисобга олиниши лозим бўлган масаладир.

ФАН ОЛАМИДА

Олимларимиз бир неча ўн йиллардан буён дарёларимиздаги ана шу лойқа ва қумга қарши курашиш чораларини қидириб топиш борасида самарали илмий тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Бу соҳада бир қанча ютуқлар қўлга киритилди.

Маълумки, кейинги вақтларда матбуотда магнитланган сув ва унинг ажойиб хусусиятлари тўғрисида тез-тез маълумотлар эълон қилинмоқда. Электромагнит майдони устида олиб борилган тадқиқот ишларининг хулосаларидан маълум бўлишича, у ҳар қандай тирик организмда ижобий ва салбий ўзгаришлар ясайди. Масалан, ҳайвон ўргатувчиларнинг аниқлашича, магнит майдони таъсири остида ҳайвонларни икки маротаба тез қўлга ўргатиш мумкин экан. Шунга ўхшаш жуда кўп фактлар олимларни магнит майдони хусусиятларини назарий ҳамда амалий жиҳатдан кенг миқёсда ўрганишга жалб қилмоқда.

...Ўзимизни бир зум Ўзбекистон Фанлар академияси механика ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги институтининг гидродинамика лабораториясидамиз, деб ҳис қилайлик. Бу ерда чинакам илмий тажриба боряпти. Илмий ходимлар бежирим новлардан шилдираб оқаётган сув, шиша трубачаларда ҳаракатланаётган ҳар хил суюқлик ва аралашмаларни диққат билан кузатишади. Улар орасида яқинда ўз кандидатлик диссертациясини ёзиб тугатган умидли ёш олим С. Обидовни ҳам кўрамиз. Техника фанлари доктори, профессор Д. Ф. Файзуллаев раҳбарлик қилаётган бу лабораторияда у ҳозир электромагнит майдонининг суюқликларга таъсири хоссаларини ўрганмоқда.

Магнит майдони сувнинг ўзига таъсир этиши билан бирга унинг ичидаги бошқа заррачаларга ҳам бирйўла таъсир кўрсатади. Масалан, суюқлик ва унинг ичидаги бошқа заррачалар магнит таъсир эттирилиши билан улар ўртасидаги бирикувлик ўзгаради. Бирикувлик табиатда учрайдиган ҳар қандай суюқликда мавжуд бўлиб, улар ўз физик ҳамда химик хусусиятларига қараб ҳар хил бўлади. Бирикувлик гидротехник иншоотлар қуришда, ишқаланувчи юзаларни мойлашда, саноатда ишлатиладиган трубопроводларни ҳисоблашда муҳим аҳамиятга эгадир. Бирикувлик ошиши билан трубопроводдан оқиб ўтаётган суюқлик миқдори камайиб боради. Бу эса қўшимча харажатларга олиб келади. Шунинг учун бирикувликнинг камайиши саноат ва қишлоқ хўжалигида катта аҳамиятга эга.

Бу, айниқса, водопровод сувини тозалашда жуда қўл келади. Чунки сувга магнит майдони таъсир эттирилганда сув таркибидаги тузлар магнит майдони таъсирида бирмунча актив ўзгаришларга учрайди. Чунончи юқоридаги тажриба йўли билан қурилмадан ўтказилган сувда қорилиб тайёрланган алибастр пластинкаси оддий сувда тайёрланган алибастр пластинкасига қараганда 20—30 процент тезроқ курийди.

Калинин политехника институти ва А. А. Скочинский номли тоғ институти билан бирга олиб борилган тажрибаларнинг хулосалари шуни кўрсатдики, магнит майдони таъсир эттирилган тупроқ ва сув қоришмасидаги тупроқнинг чўкиши дистилланган сув қўлланилганда 22—24 процент ва водопровод суви қўлланилганда эса 42—45 процент тезлашган. Магнит майдони таъсирида аралашмалардаги қаттиқ заррачаларнинг чўкиши тезлашган.

Юқорида келтирганимиздек, сувдаги бирикувликнинг 30 процентга камайиши ундаги қаттиқ заррачаларнинг чўкиш ҳаракатига ижобий таъсир этади. Булардан ташқари қаттиқ заррачалар магнит майдони таъсиридаги сувга туширилганда уларнинг бир мунча йириклашуви (когуляция) ҳодисаси рўй беради. Бу ҳодиса қаттиқ заррачаларнинг чўкишини янада тезлаштиради.

Бизни ўраб турган борлиқ, олам магнит майдони таъсири остидадир. Шундай экан, юқоридаги ҳодисанинг рўй бериши ернинг магнит тортиш кучи билан чамбарчас боғлиқдир.

А. ШОКИРОВ,
физика-математика фанлари кандидати.
Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

ШОИР ХОТИРАСИ

Мамлакатимизда социализм қуришда ўз ижоди билан актив қатнашган ва бу фаолияти туфайли Коммунистик партия ғамхўрлигида ўзига ўлмас ҳайкал қуриб кетган санъаткор Эргаш Жуманбулбул ўғлининг юз йиллик муборак юбилейи зўр тантана билан нишонланяпти. Юбилей ўтказиш ҳукумат комиссиясининг раиси, ЎзССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик Иброҳим Мўминов раҳбарлигида бу кун олдидан талайгина ишлар қилинди. Жумладан, ЎзССР Фанлар академияси Алишер Навоий номли Адабиёт музейида юбилейга атаб кенг жамоатчилик иштирокида конференция ўтказилди. Конференцияни музейнинг директори, профессор Ҳамид Сулаймонов кириш сўзи билан очди.

Конференцияда филология фанлари кандидатлари Ё. Жўраев «Ўртоқ Ленин» достони ҳақида», М. Муродов «Эргаш Жуманбулбул достонларининг бадиий маҳорати», С. Асқаров «Эргаш шоир — Октябрь куйчиси» деган темаларда мазмунли доклад қилдилар.

Эргаш Жуманбулбулни кўрган, у билан суҳбатда бўлган, унинг ҳаёти ва ижодий фаолиятини ёритишда узоқ йиллардан буён хизмат қилиб келаётган филология фанлари кандидатлари Музайяна Алавия, Мансур Афзалов, Шарифа Абдуллаевалар ўз хотиралари билан ўртоқлашдилар.

Шунингдек, республикадаги кўпгина мактабларда, олий ўқув юрти ҳамда техникумларда халқ шоирига бағишлаб конференциялар, кечалар, учрашувлар ўтказилмоқда. Булардан ташқари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Фан» нашриёти, Ғафур Ғулом номли Ўзбекистон Давлат нашриёти Эргаш Жуманбулбулнинг «Булбул тароналари» номли уч томли асарларини ва фольклоршунос олимларнинг мақолалар тўпламини босмадан чиқарди.

Булардан ташқари Алишер Навоий номли Адабиёт музейига кираберишда шоир ҳаёти ва фаолиятини ёритувчи фото лавҳалар, асарларидан намуналар, газета ва журналларда чиққан фольклоршуносларнинг мақолаларидан иборат кўргазма ташкил этилди.

Эл-халқ эъзозлаган, унга хизмат қилишга бутун умрини бағишлаган инсон ҳеч қачон ўлмайди. У халқ тилида, дилида абадий яшайберади. Эргаш шоир худди ана шундай сиймолардан биридир.

С. АСҚАРОВ,
А. Навоий номли Адабиёт музейининг илмий ходими.

ФОТОЛАВҲАЛАР

ПИОНЕР байрамини нишонлаш муносабати билан Тошкент шаҳрида ёш музикачилар кўриги ўтказилди. Ўзига хос ижодий имтиҳонга айланган бу кўрикка шаҳар мактабларида ишлаб турган музика тўгараги аъзолари актив қатнашдилар. Тошкентдаги 169-мактабнинг халқ чолғу асбоблари оркестри ҳам кўрикда юқори кўрсаткичга эришди. Суратда: оркестрнинг дуторчи қизлари.

*

ГУЛ ШАЙДОСИ.

Б. Мансуров фотолари.

Янгиликлар

ҚУШЛАР БОЗОРИ

Первомайск бозори территориясида шаҳар қушлар бозори ташкил қилинди. Бу ерда ҳар шанба ва якшанба кунлари чиройли қушлар, аквариум балиқлари ва каптарлар харид қилиш мумкин.

Қушлар бозорида паррандалар учун озуқалар, қафаслар, аквариумлар ва бошқа инвентарлар ҳам сотилади.

ЯНГИ АВТОЗАПРАВКА

Ҳамза район «Янгиобод» массивида айланма йўл ёқасида янги автозаправка фойдаланишга топширилди. Автозаправка станцияси А—66, А—72, А—76, АН—93-маркали бензинлар, автол—10. АС—8 ва дизель ёнилғиларини давлат ва бозор фонди талонлари бўйича ҳамда нақд пулга бутун сутка давомида сотади.

Т. ЮСУПОВ.

ҚАҲРАМОНЛАР ЎЛМАЙДИ

Чапаев номли 40-мактаб ҳовлисида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчилар хотирасига мангулик ёдгорлиги ўрнатилди. Ёдгорликнинг очилиш маросимида унга номлари ёзилган 27 қаҳрамоннинг қариндош-уруғлари ҳозир бўлишди. 400 дан ортиқ пионер ва комсомоллар жанговар сафга тизилдилар. Мактаб директори ўртоқ Ғуломов қисқача нутқ сўзлади. Сўнг, ҳазин танбур навоси остида уч минутлик сукунат ҳукм сурди.

Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари С. Қаюмов, О. Сайдаҳмедов, уч фарзанди қурбон бўлган муштипар она М. Усмонова ва бошқаларнинг қалб сўзлари ҳаммани тўлқинлантириб юборди.

К. ОРТИҚОВ,
Орджоникидзе райони.

Спорт

ЧАРМ ҚЎЛҚОП УСТАЛАРИ БАҲСИ

Кеча Тошкентдаги Марказий «Юбилей» спорт зали бокс муҳлислари билан гавжум бўлди. Бу ерда Совет Иттифоқининг 38-чемпионати мусобақалари бошланди. Тошкент зонасида мамлакат биринчилигининг финалига чиқиш учун қардош республикалар, Москва ва Ленинграддан таниқли спортчилар келишди. Кечқурун мусобақанинг тантанали очилиш маросими ва қатнашчиларнинг паради бўлди.

Мусобақа шартига кўра, биринчи учрашувда мағлуб бўлган спортчи курашни давом эттириш ҳуқуқидан маҳрум бўлади. Мусобақа жюрисининг раиси қилиб ригалик халқаро тоифали судья И. Кац тайинланган. Тошкентлик Бутуниттифоқ тоифали судьялар А. Борзенко, Н. Кун жюри аъзолари, Пирожков (Москва) мусобақанинг бош секретаридир.

«Юбилей» рингидаги олишувлар 21 майгача давом этади. Бу ерда Мюнхенда бўладиган олимпиада ўйинларида иштирок этишга даъвогар бўлган айрим кучли боксчиларни ҳам кўрамиз.

ВЕНГРИЯ ФУТБОЛЧИЛАРИ ЯРИМ ФИНАЛДА

Европа чемпионатида СССР терма командаси футболчиларининг навбатдаги рақиби маълум бўлди. Руминия—Венгрия терма командаларининг Белград шаҳрида бўлган учинчи матчида венгрияликлар 2:1 ҳисобида ғолиб чиқиб, курашни давом эттириш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Энди қитъа биринчилигининг ҳал қилувчи мусобақаларида Белгия—ГФР, СССР—Венгрия футболчилари ўзаро куч синашадилар. Бу мусобақалар Бельгияда июнь ойида ўтади.

ДАСТЛАБКИ ОЧКО

Қўл тўпидан мамлакатнинг энг кучли 8 командаси ўртасида Запорожьеда ўтаётган СССР биринчилигида тошкентлик гандболчилар дастлабки очкони қўлга киритдилар. Улар мусобақанинг иккинчи куни «Кунцево» командаси билан учрашдилар. Учрашувнинг биринчи бўлими СССРнинг энг кучли коллективларидан саналган кунцеволиклар фойдасига 9:7 ҳисобида тугади. Бироқ, Тошкентнинг ёш командаси ҳисобни 17:7 га етказиб, дурангга эришди.

ТАЛАНТЛИ СПОРТЧИ ЁШЛАРНИ ИЗЛАЙМИЗ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетида матбуот, телевидение, радио ходимлари билан спорт мутахасислари, тренерларнинг учрашуви бўлди. Учрашувда республика спорт комитетининг раиси ўртоқ Ғ. Пўлатов сўзлаб, мамлакат ва жаҳон миқёсидаги мусобақаларда республикамиз шарафини муносиб ҳимоя қиладиган маҳоратли спортчилар, уларнинг ёш ўринбосарларини кўплаб излаб топиш масаласига эътиборни жалб қилди. Спорт комитети ходимлари ва журналистлар истеъдодли, умидли болаларни катта спорт йўлига олиб чиқишнинг, спортда оммавийлик ва маҳорат учун курашнинг форма ва методлари ҳақида, ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Талантли ёш спортчиларни кўплаб топиш бўйича республика комитети ҳузурида штаб тузишга қарор қилинди.

ҚИТЪАЛАР КЎЗГУСИ

Қуёшли республикамиз, унинг гўзал пойтахти Тошкент номи шу кунларда дунёнинг ҳамма чеккаларидаги кино санъаткорлар тилида такрорланмоқда. Чунки, бу ерда 24 майдан бошлаб Осиё ва Африка мамлакатлари II-кинофестивали ўтказилади. Бу кинофестивалда қатнашиш учун дунёнинг ҳамма мамлакатларидан меҳмонлар таклиф этилган.

«Тошкент» меҳмонхонасида Осиё ва Африка мамлакатлари II-кинофестивалининг Бош дирекцияси жойлашган. Бу ерга дунёнинг ҳамма томонларидан хат-хабарлар, мактублар келиб турибди. Уларда халқаро кинофестивални Тошкентда ўтказилиши ва бу фестивалга Осиё ва Африка мамлакатлари, шу билан бирга Европа ва Америка қитъаларининг киночилари ҳам таклиф этилганлиги мамнуниятлик билан кутиб олинаётганлиги баён этилган.

Кинофестиваль Бош дирекциясида бир неча варақдан иборат катта рўйхат тузилган. Бу рўйхатда турли мамлакатлар кино санъати арбоблари Тошкент кинофестивалига қатнашиш учун тақдим этган кинофильмларининг номлари ёзилган. Шу билан бирга фестивалда қатнашиш учун хоҳиш билдирган киночиларнинг ҳам рўйхатлари тузилган. Бу рўйхатларни кўздан кечирар эакансиз, дўстлик ва қардошлик шаҳри бўлган Тошкент қитъалар кўзгусига айланаётганлигини яққол тасаввур этасиз. Ҳа, Тошкент кинофестиваль кунларида қитъалар кўзгусига айланади. Унинг кино залларида Осиё ва Африка мамлакатлари киночиларининг энг яхши бадиий ва ҳужжатли кинофильмлари намойиш қилинади.

Санъат саройида фестивалга тақдим этилган кинофильмлар кўрикдан ўтказилади. Шу билан бирга пойтахтимизнинг «Чайка», «Тошсовет», Ғафур Ғулом номли, «Кўкча», «Спорт саройи», «Дружба», Собир Раҳимов номли ва бошқа кинотеатрларида меҳмонлар олиб келган фильмлар ахборот тарзида намойиш қилинади.

Республикамиз экранларида Осиё ва Африка мамлакатлари, шунингдек бошқа мамлакатлардан келтирилган бадиий кинофильмлар кўрсатилади. Булар орасида қуйидагилар бор. «Решма ва Шера», «Икки томчи сув», «Ўрмондаги туну-кунлар», «Мен масхарабозман», (Ҳиндистон), «Қалбим сири», «Ўз соясини йўқотган киши», «Беш эрнинг қаллиғи», «Муҳаббат қадри» (Миср Араб Республикаси), «Бир кун, бир йил ва бир йўл», «Эртага қуёш нур сочади» (Эрон), «Хира ва Раджа» (Покистон), «Замон лофи» (Марокко), «Билганлар учун», «Хотин» (Сенегал), «Шамолга қарши борувчи қиз», «Алибобо ва оқ қарқара», «Эртанги кунга саёҳат» (Япония), «Фаллоҳлар» (Тунис). Ҳужжатли фильмлардан — «Мевазор мамлакат» (КХДР), «Шамолда учирилган» (Ливан) ва бошқа фильмлар намойиш қилинади.

Тошкент кинофестивалида Осиё, Африка ва бошқа қитъаларнинг машҳур кино санъаткорлари қатнашиш истагини билдирганлар. Фестивалга қатнашиш учун таниқли кино актёрлардан Наргис, Сунил Датт (Ҳиндистон), Тереза Диоп (Сенегал) Хидари Сатико (Япония), режиссёрлардан Хўжа Аҳмад Аббос (Ҳиндистон), Саупо Ямамото (Япония), Сембен Усмон (Сенегал), Халил Шавқий Араб (Ироқ), Умар Халифий (Тунис), Мустафо ал-Ҳасан (Нигер) ва бошқалар меҳмон бўлиб келадилар.

Турли миллат намоёндлари томонидан яратилган киноленталар бир мақсадни — тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлигини тараннум этади. Шунинг учун ҳам Осиё ва Африка мамлакатларининг кино санъаткорлари ўзларининг энг яхши ижодий совғаларини Тошкентга олиб келмоқдалар. Улар Тошкентда ўтказиладиган кинофестиваль тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлигини тараннум этишини яхши биладилар.

Фестиваль кунларида турли мамлакатлардан келган киночилар ўз фильмларини кўрикдан ўтказиш билан бирликда ўз ҳамкасблари билан танишиб, улар билан учрашиш имкониятига эга бўладилар. Кино ленталар халқни халққа, элни элга танитади. Фестивалга кинофильмлар олиб келган машҳур кино санъат арбоблари келажакда мамлакатлар ўртасида маданий алоқаларни янада мустаҳкамлаш, халқларга тинчлик, ижтимоий тараққиёт йўлида ижодий ҳамкорлик алоқаларини ўрнатадилар.

1968 йилда Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари I-кинофестивали ўтказилган эди. Бу кинофестивалда Осиё ва Африка қитъасидаги 39 мамлакат, шунингдек, 8 қардош республика киночилари, кино санъати тараққий этган мамлакатлар билан бирга эндигина дастлабки кино ленталар яратаётган мамлакатлар қатнашган эди. Мана бугун Тошкент яна икки қитъа киночиларини кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўриб турибди.

Осиё ва Африка мамлакатлари халқаро Тошкент кинофестивали миллий маданиятларнинг яқинлашуви ва бойиб боришига, Осиё ва Африка мамлакатлари билан бизнинг мамлакат ўртасидаги ижодий ҳамкорлик ривож топишигагина эмас, балки барча кино санъати арбобларининг дунёда тинчлик ва тараққиёт ишини биргаликда олиб бораётган курашларига ҳам катта ҳисса бўлиб қўшилади.

Кинофестивалда Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари, шунингдек, РСФСР, Украина ва бошқа қардош республикалар киночилари ўз ижодий маҳсулотларини фестиваль кўригига тақдим этдилар, шунингдек СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган ҳужжатли фильмларини намойиш қиладилар.

Ҳозир Тошкент киносанъати ходимлари фестиваль меҳмонларини кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар.

ХОДИСА ҚУТҚАРИБ ҚОЛИНДИ

«ЦЕНТРОЭЛЕВАТОРСТРОЙ» трестининг қурилиш поезди шофери Анатолий Чевичелов ўзининг ГАЗ—69 маркали машинасида гаражга қайтаётганди. Сейм дарёси орқали ўтиладиган кўприкда ўздан олдинда бораётган оғир юкли машина тўсатдан дарёга қулаб кетди.

Нима қилиш керак? Кўприкдан соҳилга югурсинми? Ёрдам беришга улгура олмайсан. Шунда Анатолий тўлқинланиб оқаётган дарёга кийим-боши билан сакради. У хушидан кетган ҳайдовчини бир дақиқадан сўнг тутиб кўприкнинг ўртасидаги тирговучига сузиб келди. Тезоб дарё уларни оқизиб кетди, аммо Чевичелов жароҳатланган шоферни қайиқ келгунга қадар қўйиб юбормади.

Комсомол аъзоси Чевичелов 21 ёшда. Яқинда у армиядан катта сержант унвонида қайтиб келди. Чевичелов армияда, армияга чақирилмасидан аввал ДОСААФда ўзини чиниқтирди.

Қутқариб қолинган ҳайдовчи ҳозир касалхонада даволанмоқда, анча соғайиб қолди.

КУРСК.

(ТАСС мухбири).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАЙВОНОТ БОҒИДА

Шу кунларда Тошкент ҳайвонот боғига томошабинлар кўплаб келмоқда. Бу ерда турли қитъаларнинг ҳайвонот олами ҳаёти билан танишиш мумкин. 4 ёшлик Рани лақабли фил Тайвандан келтирилган бўлишига қарамай, ўзини эркин ҳис қилади. Африка саванналарида яшовчи зебралар ҳам Тошкент иқлимига яхши мослашишган.

Оққуш-шипунлар парклардаги ҳовузларга зеб бериб туради. Ҳайвонот боғида бундай оққушларнинг чиройли хиллари билан танишиш мумкин.

В. Таран фотолари.

ТАБИАТ ОЛАМИДА

ДАНАК ЗАҲАРИ

Баъзан болалар олхўри, олча сингари меваларни тановвул қила туриб, билиб-билмай данагини ҳам чайнаб, ютиб юборадилар. Аммо, бундан маза топишга ўрганиб қолса, бола заҳарланиши, ҳатто ҳалок бўлиши ҳам мумкин экан. Бунинг сабаби аниқланган. Данак ичидаги дон таркибида шундай бир хил мураккаб кимёвий бирикмалар ҳам борки, улар киши организмида бошқа хил бирикмаларнинг ҳосил бўлишига сабабчи бўлади. Масалан, шундай бирикмалардан бири—синил кислотаси жуда ўткир заҳарли модда ҳисобланади.

ФИЛЛАР КЎЛИ

Африка турли-туман ҳайвонлар, ғаройиб қушлар ва дунёнинг ҳеч қаерида учрамайдиган ўсимликларга бой қитъадир. Улар ҳозирги вақтда биолог олимлар томонидан ҳар тарафлама ўрганиляпти. Баъзан бу ерда шундай ҳодисаларга дуч келасизки, ҳайрон қолмай иложингиз йўқ. Масалан, Африка филлари каттароқ сув ҳавзалари, айтайлик, ҳовузлар, дарё ирмоқлари йўқ жойларда ўзларига сунъий ҳовуз ясаб, жазирама кунларда чўмилишар экан. Бунинг учун филлар тўдаси ариқлар олдини тўсиб, бунинг учун дарахт, тош, тупроқ, қумдан фойдаланишади. Фил зўр куч-қувватли ҳайвон эканини ҳисобга олсак, бундай бассейн қуриш улар учун ҳеч гап эмас.

ИБТИДОИЙ ДАРАХТЛАР

Ҳозирги вақтда фанга «мамонт дарахтлари» номи билан маълум бўлган улкан дарахтлар бундан бир юз эллик минг йил бурун ўсган экан. Кейинчалик, музлик даврида улар деярли ҳамма жойда йўқола борган. Аммо, ҳозир Ер юзининг бир жойида—Шимолий Америка тоғларида сақланиб қолган.

Бизнинг мамлакатимизда бундай дарахтни иқлимга мослаб кўпайтириш мумкинлиги исбот қилинган. Масалан, бундан саксон йил бурун Ялтада экилган мамонт дарахти ҳамон гуркираб ўсмоқда. Унинг баландлиги ўттиз метрдан ошади, пояснинг кенглиги эса икки метрга яқин. Эндиликда Қримда, Кавказнинг қатор жойларида беш мингдан ортиқ шундай ибтидоий дарахт бор. Улар қадим табиатнинг ўзига хос ноёб вакили сифатида кўпайтирилмоқда.

Реклама ва эълонлар

ТВ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПИОНЕР ТАШКИЛОТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.45 — Кўрсатувлар программаси, 10.00 — Рангли телевидение. Тошкент ЛЕНИН НОМЛИ МАЙДОН. В. И. ЛЕНИН НОМЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПИОНЕР ТАШКИЛОТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ПИОНЕРЛАР ПАРАДИ. 12.00 — «Ёш ленинчилар» (ҳужжатли фильм рус тилида). 12.50 — «Пионерлар мамлакатига киносаёҳат» (кинокўрсатув ўзбек тилида).

13.55 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Болалар учун мультфильм, 18.10 — «Ахборот» информацион программаси.

Ўзбек тилида: 18.30 — «Пионерия — 50 ёшда», Байрамингиз билан, ёш ленинчилар», 19.30 — «Ахборот» информацион программаси, 19.50 — «Ўзбекистон беш йиллик маршида» (сув учун кураш биринчи кўрсатув, рус тилида). 20.20 — Бухоро область, Ғиждувон район Маданият уйи мақомчиларининг чиқиши.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

21.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.35 дан — Москва кўрсатади.

Рус тилида: 21.00 — КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга! Иқтисодий шарҳ, 21.30 — Студентлар хори куйлайди.

Ўзбек тилида: 22.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. Мардлик — мангулик», 22.40 — Матонатли кишилар (бадиий фильмнинг 1-серияси).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — «Замондошимиз ҳақида ўйлар» (ҳужжатли фильм ўзбек тилида).

Рус тилида: 21.00 — «Баҳор чорлайди» (концерт). 21.40 — «Фирма ва ўзим ҳақимда» (ҳужжатли фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19, 20/V да Золушка (премьераси).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/V да Табассум ўғрилари, 20/V да Аяжонларим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/V да Фарғона тонг отгунча, 20/V да Хотинимнинг эри.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/V да Беш кунлик куёв, 20/V да Баҳс (спектакллар кеч соат 7 яримда бошланади).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 2 ва 16 апрелга белгиланган 1—2 абонемент бўйича ЛЕКЦИЯ-КОНЦЕРТ 21 МАЙ КУНДУЗ СОАТ 12 ДА БОШЛАНАДИ

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Кабриола — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВЕСНА», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун).

Лорд Байрон Жонсининг озод қилиниши — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Халоскорлик (4, 5 фильмлар) — НАВОИЙ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Метелло — ҲАМЗА номли, «ДРУЖБА», (кундуз ва кечқурун).

Секундлар қиммати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Эль Греко — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Ромео ва Жульетта — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Секундлар қиммати — «ХИВА», Кабриола — «ФЕСТИВАЛЬ».

30 май кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси механика ва ёрилиш процесслари бўлимларининг техника фанлари бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Я. Колас кўчаси, 28-уй)да техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

М. Г. Обидов: «Мис конларидаги тоғ-транспорт ишларини оператив равишда бошқариш алгоритмларининг тадқиқоти (Қалмоққир кони мисолида) деган темада;

С. Тинибоев: «Ўргатувчи системаларда ўқувчини ЭВМ билан алоқа воситаларини тадқиқоти ва яратиш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

1 июнь кундуз соат 2 да Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг бирлашган илмий совет кенгаши (Петров кўчаси, 51-уй, конференц зали)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. М. Мақсудов: «Баъзибир темир, кобальт бирикмаларини ва мўмиёаслини рентген нури билан зарарланган организмда ёпиқ синишни битиш процессига таъсири» деган темада;

У. Ш. Шоғуломов «Беморлардаги бруцеллёз касаллиги асоратларини комплекс даволашда ультра товушнинг қўлланилиши» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Петров кўчаси, 51-уй)да танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
19, 20, 21 МАЙДА
БЕГЕМОТ, КЕНГУРУ, ФИЛ, ЗЕБРА, АЙИҚ, ТУЛКИ, ПЕЛИКАНЛАР ВА БОШҚА ҲАЙВОНЛАР ИШТИРОКИДАГИ

КАТТА АТТРАКЦИОННИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

Аттракцион раҳбари Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист

МАНСУР ШИРВАНИ

«БИЗ—БОКУДАНМИЗ»

ОЗАРБАЙЖОН ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ПРОГРАММАСИ

Томошалар кеч соат 7 яримда; шанба куни кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда, якшанба куни кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495, Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Маъсул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30259 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02454. ИНДЕКС 64697. В. 1752.